

גל-אקיב עיר פרזות

גייסו את אשתו.

אחת לכמה שנים, ב־29 בחודש, אחר כך אפשר להתפסס עשר שנים בזכרונות. ואפילו להתפנס.

הזדמנות מצויינת ובלתי־רשמית לזכור את אלה שלא הגיעו ליום הזה, אלה שנשארו בשדות 48. לא מזכירים בקול רם, אבל כל אחד זוכר. המקומות בהם נפלו קרובים עד כדי גיחוך. לפתע קיבלה הארץ ממדים. מין מדבר שכונה, הגדול פי שלוש בשטחה מכל מה שיש כאן.

הנפלא ביותר הוא שאיש אינו צוחק מהאויב, אפילו כאשר גילה חולשה כה מבחילה. אין זמן לצחוק, המלחמה היא ענין הרבה יותר רציני. אין סימפוניות ואין קונצרטים, יש רק כורח העובדות.

מה יהיה?

★ ★ ★

דודה, הגירי לנו כן

הכי קשה לפגוש מכרים בחושי. כל השיטות לא עוזרות. שריקה חוגיסטית שורקים כולם. דודת הגירי לנו כן גם כן נפוצ. אם נעמדים וצועקים גדיי או אלי או בנץ או נירה יפה חדוה, גם אז הסיכויים הם להתקהלות גדולה השיטה האפקטיבית היחידה היא לתכות עד שזה יעבור. או להדליק סיגריה.

צנוצן הגפרור מגלה פנים ברחוב. מכל צד ועבר מתעררים כל אלה שהסתתרו באפס לראות מיהו בעל הפרצוף המואר. מסתבלים מקרוב בלי בושה ואומרים: זה לא זה. אומרים גם דברים אחרים. העיר הפכה למשטחה אחת גדולה.

הסיכוי לשיחה אינטימית במקום ציבורי הוא אפסי. כל אדם יאזין לשיחתך מתוך רצון טוב וצנייה מתוחה — אולי אתה יודע משהו חדש שעדיין לא הגיע משום־מה לקהל הרחב. כך נוצרים קשרי היכרות חרשים ומי יודע מה עוד.

★ ★ ★

איך נכבשה קאהיר

הנצמעים לעבר לובשים צורה מוחשית ביותר. לא רק הרדיו מנגן את השירים הישנים והטובים של מלחמת השחרור. התינוקות מומומים אותם בלשון התינוק קות, שהיא כמין חיקוי ללשון הגננות. אפילו בצרכניה ובתנות המבולה, במקום לגמרי לא צפוי, אפשר לשמוע את (החשך בעמוד 18)

סוף ראו שיתר כדאי אתנו. צריך לחיזרה. ואיך בדגוריון ענה לאוינתאור. איזה תור לבזון. עומדים שעות בתור לקבל בגוין. צריך באמת לחפור תעלות. היי, בקומה השלישית לכבות את האור? אז מה אתם תושבים. המלחמה תימשך הרבה זמן? בטח רק כמה ימים. לא כמה שבועות. מה קרה עם נאצר הנה הוא לא גלחם. הוא נבהל, המסכן. הוא הופתע. הוא מכין משהו. הוא לא מכין שום דבר, הוא אובד עצות. הוא גמור. אז מה יהיה יקחו את הירדן או לא?

הטיפוסים המסכנים ביותר הם אלה שלא נקראו. הם משתללים לא להראות את פניהם. על פניהם שפוכה הבעת התנצלות וחוסר־ישע. הבריות מרחמים עליהם ומנחמים אותם. אין דבר, אין דבר, זה בטח טעות. לא ייתכן שישכחו אותך. זה פשוט טעות. התאור בסבלנות, תפנה למקומות הנכונים, תגיש בקשה. יקחו אותך.

★ ★ ★

מפה בהמשכים

לכבוד ההאפלה לא עולה גם הירח. כמו שכתוב בספר יהושע. הוא משתתף במאמץ המלחמה. ופתאום שכח החורף להגיע. איזה ערבים חמימים, שופעי ניחות. רוח קלה לא נושבת. העצים עומדים דום משחירים מול שמים שחורים, הנטייים על ים עמוק ושחור. אפילו פס אור דק מן הרק לא מגלה את מקומה של העיר למהלך ברחובותיה. מי יודע היכן הוא מהלך.

כמה מסכנים שלא מתמצאים מנסים לאגור מצרכים. הקהל בו להם. זה לא הולך כפעם הזאת. אין תור למצרכים. רק תור לגייר האפלה.

עתוני הערב מופיעים בהמש מהדורות. אפשר להשקיע 39' גרש ליום כדי לא לדעת שום דבר. אבל זה כדאי.

אפשר לחפש בנרות ולא למצוא בהנה, פחד, פניקה, וכל מיני תכתות מגונות שהשעה אינה יפה להן. אפילו התלהבות נאצלת אין. יש רק הכרה בהגיון העובדות. אם נכון הוא שכל עם ראוי לממשלה שלו. הרי ממשלת ישראל צריכה להיות מהמשובחות.

מפת מדינת ישראל טוב אינה מספיקה כדי להבין את הנעשה בארץ. אמנם אפילו מפת הקרן הקיימת כבר מכילה את הגנב עד אילת, ולא מין משולש קטן בצד כמו שהיה פעם. אבל נראה שבקרוב יצטרפו להוציא מפה אחת. לא רואים את סיני ואת הסואץ.

★ ★ ★

מה עם קים נובאק?

בבתיקפה יושבים בערב בחושי. המסובים מכירים איש את רעהו לפי הקול בלבד. אבל זה מסטיק. חושך מצרים. בכסית הפסיקו לתת לקליינטים תה בהקפה. רק במומונים. עד כדי כך הגיעו ממדי היחידה מן העיר.

בתיקהולנוע ריקים. אפילו קים נובאק לא מושכת. חבל להפסיד את החדשות.

אפילו גנבים כמעט אין. משמרות השוטרים המשוטטים בלילות ואורבים לגנבים נאלצים להסתפק בסתם עוברי אורח. מאירים בפנס עיניים, מבקשים תעודת זהות, מדברים קצת על המצב ומכבים את הפנס. אפילו מטילי האימה ואלופי הקלפים ומועדוני הלילה צעדו לפני שבוע בחגור מלא בדרך אל תחנות האיטוף.

משמיצי המדינה נעלמו. הם כולם מגויסים. כדרכם הם הראשונים לעשות את הנחוך ואת הקשה. את מלאכת התשבחות והעלאת המורא הם משאירים לאחרים, כרגיל. כל אחד מהם השאיר אחריו כמה מלים אחרונות וטובות ערב צאתו. אחד אמר שהפעם יקח בית בעיר העתיקה. ואחד אמר שכאשר יחזור יסע בשליחות. מה שאמרו אמרו, אבל הם הם שהלכו.

★ ★ ★

בלי קונצרטים

הערב חדרמתי ביותר היה הערב הראשון. מעט הוחזקים ששרדו נפגשו במקום שנפגשו — אלה שלא הספיקו להילקח בערב הראשון. זה היה בתאריך שהפך להיסטורי בתולדות הארץ הזאת — ה־29 בחודש. השבת השחורה. 29 בנובמבר. והפעם 29 באוקטובר. אין עם שיוכל לתאר את המכבים שעברו מאיש לרעהו. את המלים שנאמרו. את השתיקה שירדה. ערבים כאלה מודמגים רק

קדם לקחו את מי שלקחו. לקחו את מחלק החלב ואת נושא המכתבים. את הגוג על מכוניתו. את מחלק העתונים ואת זה הכותב בעתונים. את הקוסאי בבוק ואת זה שבא להסקיד את כספו. בן לילה התרוקנה העיר מכל הרעש שהיה בה. הרעש עבר למקום אחר, בו הוא מוציל ויעיל יותר, ודממה גדולה ירדה על העיר הגדולה.

בין לילה שונתה העיר, כאילו מטה קסמים נגע בפניה. היא הפכה לבירתה של מעצמה לוחמת. התבררה, שנים על שנים ישבו ליד השולחנות בבתי־הקפה וחרצו לשון, נעלמו ואינם. עתה השולחנות יומים, אך רוח התבררה האמיתית שפוכה עליהם.

— שמעתו איציק קיבל דווה.
— לא.

— כן. עכשיו יהיה לו יותר קל. הוא יקבל מהשקים קוניאק מרטל.

— אותי דסקו. לא הודעתי על שינוי כתובת. אז לא באו לקחת אותי. זה אטון.

— את תדאג, יבואו לקרוא לך. אם יהיה רציני, ימצאו איפה אתה גר.

— אני לא מחכה. אני הולך להודיע.

— אותי דסקו גם כן. ביקשתי תופשה ליציאה לחוץ־לארץ.

— אל תדאג. יבטלו לך את התופשה ויקראו לך. יש סדר.

— אני רוצה להיות בגודל של איציק.

— עכשיו לא יעזור שום דבר. עברו ימי הבלגן. איפה שתהיה שם תהיה, העיקר להיות.

★ ★ ★

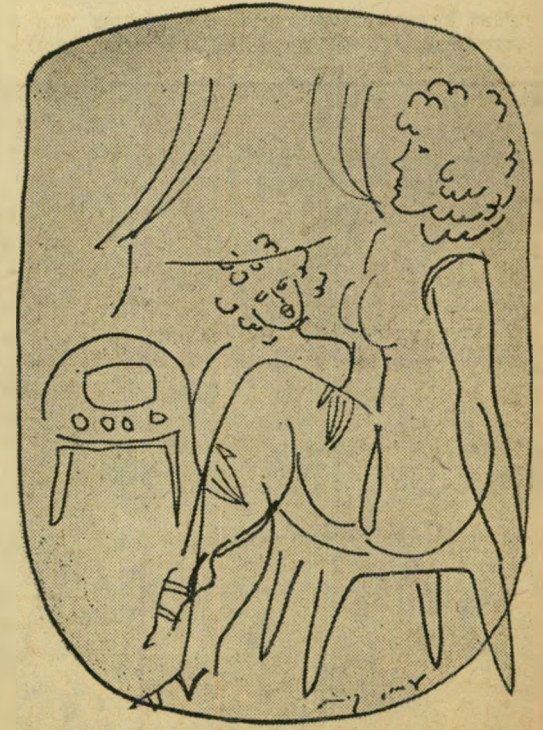
עכשיו דבר אין להכיר

בקרן רהוב עיניים שלושה אודחים ושתי אורחיות. קסע שיהיה: הכל היה מוכן — הרכון, היתר היציאה... בקרן רהוב אחרת: "או שחזירי למה בסיני את עשרת הדיברות ושיגיד לו לתת אותן לאנגלים."

פתאום לא רואים את שייקה ואת נעמי. השמועה אומרת שחידשו את הצינור. עכשיו דבר אין להכיר, על המשלם יושבת עיר. אה, פגישה שכזאת.

כל אוון עשויה כאפרכסת. קול ישראל וקול רמאללה. החדשות פורחות מפה לאוון במהירות על־קולית. האזעקות רק מפריעות. במקלס לא שומעים את החדשות. כנגד זה עוסקים במרץ בניחות המצב.

— אז מה יעשה עבד אל־נאצר? ומה יגידו הרוסים? ואיך זה קרה שגם האנגלים כאן? ממורים האנגלים. סוף

לקחו את אבא.